

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
EBELİK BÖLÜMÜ
MESLEKİ UYGULAMALI DERSLERLE İLGİLİ
UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu uygulama esaslarının amacı; Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Ebelik bölümü öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının uygulama alanlarında uyması gereken usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Ebelik bölümü öğrencilerinin ve görev yapan öğretim elemanlarının yapmakla yükümlü oldukları uygulamalara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu uygulama esasları; 14.05.2012 tarih 28292 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulama Esaslarına, 02.02.2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 26775 sayılı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının "Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitimi Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik" in ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) Bölüm Başkanı: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölüm Başkanı'nı,
- b) Dekan: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- c) Fakülte: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- ç) Uygulamalı Dersler: Ebelik Esasları, Normal Gebelik ve Bakım, Riskli Gebelik ve Bakım, Normal Doğum ve Doğum Sonrası Bakım, Riskli Doğum ve Doğum Sonrası Bakım, Entegre Uygulama I, Entegre Uygulama II
- d) Entegre Öğrencisi: Entegre Uygulama I ve Entegre Uygulama II derslerine kayıt yaptıran öğrenciyi,
- e) Entegre Koordinatör Yardımcısı: Entegre Koordinatörü ile birlikte çalışan öğretim üyesi/öğretim elemanı,
- f) Entegre Koordinatörü: Entegre uygulaması (ebelik) ve derslerinin yürütülmesinden sorumlu olarak dekanlık tarafından görevlendirilen öğretim üyesini,
- g) Uygulamadan Sorumlu Rehber Ebe: Uygulama programı derslerinin her birinin klinik/alandaki uygulamalarından ve entegre öğrencinin yapacağı tüm mesleki uygulamalardan sorumlu ve yükümlü olarak ilgili kurumun ebelik hizmetleri birimi tarafından görevlendirilen en az lisans düzeyinde eğitime sahip ebeyi,
- ğ) Uygulama: Mesleki dersler kapsamında yer alan teorik konularla bağlantılı, bu konuların anlaşılmasını kolaylaştıran öğrenciye beceri kazandırmaya yönelik, koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık kurumlarında, öğretim elemanı veya entegre sorumlu/rehber ebesi rehberliğinde yapılan eğitimi,
- h) Üniversite: Atatürk Üniversitesi'ni tanımlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulamanın Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

Uygulama ilkeleri

MADDE 5- (1) Uygulamanın yürütülmesi ile ilgili genel ilkeler şunlardır;

a) Uygulamalı derslerin teorik kısmını yürüten öğretim üyeleri aynı zamanda aynı dersin uygulamalarının tam olarak yürütülmesinden sorumludur.

b) Öğrenci sayısı ve uygulama alanı durumuna göre uygulamalar için bölüm başkanlığının önerisi ile dekanlık tarafından birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir. Uygulamalar için öğretim elemanı eksikliği varsa, uygulamanın yürütülmesi amacıyla bölüm başkanlığının önerisi ile dekanlık tarafından en az lisans düzeyinde eğitime sahip ve çalışma deneyimi olan ebek mezunları görevlendirilebilir.

c) Temel meslek derslerinin dönem içinde klinik uygulamalar öncesi teorik ve laboratuvar çalışmaları yapılır ve uygulamalar fakülte öğretim planındaki toplam ders saatini kapsamak koşuluyla, dönem başında ilgili öğretim üyesinin önerisi ile bölüm başkanı ve dekanlık kararı ile blok olarak yapılabilir. Blok yapılması düşünülen uygulamalı derslerin önce teorik/laboratuvar ders saatleri, daha sonra ise uygulama saatleri yapılır.

ç) Öğrenciler, uygulamalı dersin öğretim üyesinin önerisi ile bölüm başkanlığının onayı ile bir program dâhilinde mesai dışında nöbete kalabilirler. Nöbete kalınan süreler ilgili dersin toplam uygulama süresi içinde değerlendirilir. Nöbetler resmi tatillerde dahil olmak üzere hafta sonlarında gündüz ve geceleri (7 gün 24 saat), hafta içinde gündüz ve geceleri klinikteki sorumlu ebe / hemşirenin gözetiminde tutulabilir. Nöbete kalan öğrencilerin takibi ilgili dersin öğretim elemanı/elemanları tarafından ve/veya öğrenciden sorumlu ebe tarafından yapılır.

Uygulamaların yapılacağı yer

MADDE 6- (1) Uygulaması olan tüm mesleki derslerin uygulamaları; Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi ve Sağlık Bakanlığı Hastaneleri bölümün önerisi ve Dekanlığın onayıyla uygun görülen diğer kuruluşlarda öğretim elemanı gözetiminde yapılabilir.

Uygulama alanlarında forma düzeni

MADDE 7- (1) Ebek Bölümü öğrencileri uygulamalarda aşağıda belirtilen koşullara uygun üniforma giymek zorundadırlar.

1) **Üst Üniforma:** Alt boyu basen hizasından 5 cm aşağıda, yakası açık olmayan kol boyu dirsek hizasında, kol ağzı geniş olmayan ve iç göstermeyen kumaştan ve **lila** renğinde olmalıdır. Formanın içine giyilen giysiler dışarıdan görünmemelidir. **Ancak** gerektiğinde **siyah ya da lacivert hırka** giyilebilir. Bunun dışındaki dış üst giysi giyilemez. Forma üstü **pantolon yada etek içine sokulmamalı** ve baseni örtecek uzunlukta olmalıdır.

2) **Alt Üniforma:** Alt üniforma pantolon veya etek olabilir. Etek boyu en az dizin dört parmak altında veya en fazla ayak bileği ile diz arasındaki mesafenin ortasını geçmeyecek şekilde, arkadan yırtmaçlı veya "A" pile olacak şekilde **lacivert** renk kumaştan olmalıdır. Pantolon çok dar olmamalı ve **lacivert** kumaştan dikilmelidir. Paça boyu bilek hizasında olmalıdır.

3) **Aile Sağlığı Merkezleri, okullar, kreşler, laboratuvar** vb. alan uygulamalarında alanın özelliğine ve dersin ilgili öğretim üyesi veya anabilim dalı başkanının önerisi ile bölüm başkanının kararına göre üniforma yerine **beyaz önlük** giyilecektir.

4) Siyah veya lacivert, bantsız, düğmesiz sade ve yumuşak tabanlı ayakkabı veya hastane terliği kullanılmalıdır. Çoraplar lacivert veya siyah olmalıdır.

5) Kız öğrencilerin saçları uzun ise düzgün taranmalı ve toplanmalı şayet toplanamıyorsa kısa kesilmelidir. Alyans, saat ve top küpe hariç hiçbir aksesuar kullanılmamalıdır. Tırnaklar kısa düzgün ve temiz olmalı, aşırı makyaj ve koyu renk oje kullanılmamalıdır.

6) Her öğrencinin sol üst cebine **adı-soyadı yazılı öğrenci kimliğini yaka kartı olarak takması** gerekir.

7) Başörtü **lacivert** sade düz desensiz kare eşarp (iç bone lacivert) eşarp uçları yakının içinde olacak şekilde takılmalıdır. Herhangi bir aksesuarı olmayan **lacivert bone** de kullanılabilir.

8) Öğretim elamanları yukarıda açıklanan şartları yerine getirerek lacivert alt ve üst üniforma giymelidir.

Uygulamaların değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Uygulamalar aşağıda yer alan kapsam ve koşullarda değerlendirilir;

a) Uygulamalarda öğrencinin başarı durumunun değerlendirilmesi ilgili öğretim elemanları tarafından uygulama ortamında ve sürecinde (iş başında) yapılır.

b) Öğretim elemanı dersin içeriğine uygun olarak; hasta başı vizitleri ve tartışmaları yaparak, öğrencinin tedavi ve bakım uygulamalarını, izleyerek, bireysel hasta bakım planını, vaka sunumları, seminer vb. çalışmaları yaptırarak öğrenciyi değerlendirir.

c) Uygulaması olan derslerde uygulamanın değerlendirilmesi 100 puan üzerinden yapılır. Her uygulama programında bölümce hazırlanan Öğrenci Değerlendirme Formu kullanılır. Değerlendirme **puanı 50'nin altında** olan öğrenciler **dersin hem teorik hem de uygulamasından** başarısız sayılırlar ve bağıl değerlendirme sistemine dâhil edilmezler. Uygulamadan alınan 50 ve üzeri not, **bir ara sınav notu (2. vize) olarak** kabul edilir.

ç) Laboratuvarı olan derslerde laboratuvar değerlendirmesi yapılabilir ve değerlendirme notu bir ara sınav yerine kullanılabilir.

d) Uygulamaların değerlendirme sonuçları **yarıyıl sonu sınavı tarihinden önce** ilan edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama Sorumluları ve Görevleri

Uygulama sorumluları ve görevleri

MADDE 9 – (1) Uygulama sorumluları ve görevleri aşağıdaki gibidir;

a) *Dekan: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı uygulamaların organizasyonunda en üst düzey yetkili ve yöneticidir. Bu yetkisini gerektiğinde başkasına devredebilir.*

Görevleri;

1) Uygulamaların eksiksiz yürütülmesi için gerekli önlemleri alır.

2) Uygulamaların yapılacağı kurumun ilgili amirine müracaat ederek anabilim dalı veya bölüm başkanlığınca uygun görülen gerekli izinleri alır ve resmi yazışmaları yürütür.

3) Gerektiğinde uygulama alanlarını denetler.

4) Gerektiğinde bildirilen değerlendirme raporlarını inceler.

b) *Bölüm Başkanı: Dersin Sorumlu Öğretim Üyesi ile uygulamaların organizasyonunu yürütür.*

Görevleri;

1) Uygulamanın yürütüleceği dersle ilgili öğretim elemanını belirler.

2) Uygulamaların yapılacağı kurumun ilgili amirine dekanlık aracılığıyla müracaat ederek gerekli izinleri alır ve resmi yazışmaları yürütür.

3) Uygulamanın düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlar, ortaya çıkan problemleri çözer ve gerektiğinde Dekanlığa iletir.

4) Gerektiğinde uygulama alanlarını ve öğretim elemanlarını denetler.

c) *Entegre Koordinatörü: Entegre koordinatörü görevini klinik/alan sorumlu ebeler/hemşireler ile koordineli yürütür. Entegre koordinatörünün görev süresi bir yıldır. Ancak gerekli durumlarda yarıyıl sonunda yeni görevlendirme yapılabilir.*

Görevleri;

1) Koordinatör; dersin sorumlu öğretim üyeleri tarafından bildirilen entegre uygulama alanlarıyla ilgili yazışmaların sürdürülmesi, uygulama dosyalarının hazırlanması, gerekli evrakların sağlanması ve takibinden sorumludur.

2) Entegre uygulamalarının aksaklık olmadan, kesintisiz sürdürülmesi, olası problemlerde çözüm sürecinin işletilmesini sağlar.

3) Entegre uygulamada sorumlu ebe ile birlikte uygulamalar ile ilgili geribildirim ve değerlendirme yapmaktan sorumludur.

4) Olası problemlerde entegre uygulamalarından sorumlu klinik/alan ebesi ile birlikte çözüm üretir ve değerlendirir.

5) Uygulamada entegre sorumlu öğretim üyesi tarafından öğrenci yoklama çizelgesi, öğrenci klinik/alan değerlendirme formu ve entegre uygulama rotasyon çizelgesini içeren uygulama dosyası hazırlanır, entegre sorumlu ebesine verilir ve uygulama sonunda adı geçen belgeleri kapalı zarf içerisinde teslim alır.

ç) *Sorumlu Öğretim Üyesi: Uygulamaların amaç ve ilkelerine uygun olarak yürütülmesinden sorumludur.*

Görevleri:

1) Bölüm başkanı ile birlikte uygulama yapılacak birimleri belirler.

2) Uygulamaların düzenli bir şekilde yapılmasını sağlar, ortaya çıkan sorunları çözer, gerektiğinde anabilim dalı başkanına iletir.

3) Uygulamaları yürütür ve öğrencileri uygulama ortamında değerlendirir.

4) Uygulamalar esnasında öğrencilerin devam durumlarını takip eder ve davranışlarını denetler.

5) Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir.

6) Öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlar.

7) İlgili ders kapsamında kullanılan formları değerlendirip öğrenciye geribildirim verir.

d) *Uygulamadan Sorumlu Yardımcı Öğretim Elemanı: Sorumlu öğretim üyesinin görevlerini onunla birlikte yürütmekten sorumludur.*

Görevleri:

1) Uygulamadan sorumlu öğretim üyesi ile birlikte uygulamanın beklentileri doğrultusunda, iş birliği içinde çalışır.

2) Uygulama süresince öğrencilerin devam durumlarını, davranışlarını denetler.

3) Öğrencilerin çalışmalarını bire bir yürütür ve yönlendirir.

4) Uygulamanın verimli geçmesi için gerekli önlemleri alır.

5) Uygulama ile ilgili olarak uygulama yeri ve uygulama sorumlusu arasında haberleşmeyi sağlar.

6) Uygulama alanındaki öğrencilere ilişkin gözlem ve değerlendirmelerini uygulamadan sorumlu öğretim üyesine aktarır.

Öğrencilerin sorumluluk ve görevleri:

MADDE 10 - (1) Öğrencilerin sorumluluk ve görevleri şunlardır;

a) Öğrenci beceri ve deneyim kazanmak amacıyla yapacakları her uygulamayı entegre sorumlu ebesinin, sorumlu öğretim elemanının veya sorumlu klinik ebesinin gözetim ve denetiminde yapmakla yükümlüdür.

b) Öğrenciler uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterirler,

c) Öğrenciler uygulama alanlarında kurum personeli ile ilişkilerinde ölçülü ve dikkatli davranırlar,

ç) Uygulama alanlarının çalışma saatlerine ve diğer kurallarına kesinlikle uymak zorundadırlar,

d) Öğrenciler uygulama alanından sorumlu öğretim elemanının/ sorumlu entegre ebesinin izni olmadan ayrılamazlar, uygulama yerini değiştiremezler,

e) Öğrenciler, ilgili uygulama için belirlenen yer ve saatlerde uygulama yapmak zorundadırlar,

f) Öğrenciler, uygulama alanlarında yapmış oldukları çalışmalara ilişkin **mezuniyet kriterlerine ilişkin formları sistem üzerinden** doldurur ve **kriterleri sağlamla** yükümlüdür. Ayrıca öğretim elemanının uygulamaya yönelik istediği raporları hazırlarlar. Bu formları ve istenilen raporları kendisine bildirilen sürede ilgili sorumlu öğretim elemanına teslim ederler.

g) Uygulama alanlarında uygulama süresince **forma düzenine (madde 7’de belirtilen)** kesinlikle uymak zorundadırlar.

ğ) Yatıştan taburculuğa kadar bakım sürecine uygun olarak hastanın bakımını planlayıp, yürütürler.

h) Uygulamadan sorumlu olduğu klinik/alan dışında **izinsiz** uygulama yapamazlar.

ı) Öğrenciler uygulama sırasında karşılaştıkları sorunları sorumlu öğretim üyesine/entegre sorumlu ebesine ve anabilim dalı başkanına iletilmelidirler. Öğrenciler, karşılaştığı sorunları hastane veya kurumda çalışan diğer meslek grupları ile çözümlene çabasına girmemelidirler.

i) Entegre uygulama alan öğrenciler, uygulama alanında eğitimini sürdüren alt sınıf ebeklik öğrencilerinin çalışmalarına rehberlik ederler,

j) Uygulamalarda cep telefonu, cep bilgisayarı, telsiz cihazlar vb. elektronik cihazlar sessiz konumda olmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ebelik Bölümü Entegre Uygulama Derslerinin Uygulamalarına İlişkin İlkeler ve Entegre Uygulamaların Amacı

Entegre Uygulamaların Amacı

MADDE 11 - (1) Öğrencilerin, önceki yıllarda kazanmış olduğu bilgi ve beceriler doğrultusunda uygulama alanlarında bağımsız çalışma ve karar verme becerilerini geliştirmektir.

Entegre Uygulama Dersleri

MADDE 12 – (1) Entegre uygulama dersleri aşağıdaki gibidir;

1) Entegre Uygulama I ve II dersleri 7. ve 8. yarıyıllarda açılır ve her bir ders haftada 1 saat teorik 24 saat uygulama olarak yapılır.

2) Entegre Uygulama I ve II dersleri için bölüm başkanının önerisi ve dekanlığın onayı ile bir öğretim üyesi sorumlu öğretim üyesi olarak görevlendirilir. Sorumlu öğretim üyesi dersin hem teorik kısmının hem de uygulama kısmının yürütülmesinden ve değerlendirmesinden yarıyıl sonu sınavının yapılıp ilan edilmesine kadar tüm yükümlülüklerinden sorumludur.

3) Entegre Uygulama I ve II derslerinde gece nöbetleri de tutulur. Nöbetler resmi tatillerde dahil olmak üzere hafta sonlarında gündüz ve geceleri (7 gün 24 saat), hafta içinde gündüz ve geceleri klinikteki sorumlu / ebe / hemşirenin gözetiminde tutulur. Nöbete kalan öğrencilerin takibi ilgili dersin öğretim elemanı/elemanları tarafından ve/veya öğrenciden sorumlu /rehber ebe tarafından yapılır.

Entegre Uygulama Alanlarının Yükümlülükleri

MADDE 13 – (1) Entegre uygulama alanlarının yükümlülükleri şunlardır;

a) Uygulama süresince entegre uygulama öğrencilerinin uygulama yaptıkları klinik/alanda, giyinme, güvenli çalışma ve kliniğin olanakları (nöbete kalanlar için kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, giyinme dolabı vb.) sağlanır.

b) Entegre uygulama öğrencilerinin uygulamalarından sorumlu olmak üzere görevlendirilen ebenin herhangi bir nedenle (nöbet izni, sağlık raporu, yıllık izin, toplantı v.b.) klinik/alanda olmadığı durumlarda entegre öğrencisinin sorumluluğunu üstlenecek ikinci bir entegre uygulama sorumlu ebe görevlendirilmesi sağlanır.

c) Entegre uygulama sorumlu ebesi olarak görevlendirilen ebe, entegre öğrencilerin devamını takip etmek, uygulama süresince bütün ebeklik girişimlerini izlemek, denetlemek, kontrol etmek ve değerlendirmekten sorumludur.

d) Entegre öğrenciler, klinik/alanda herhangi bir ücret talebinde bulunamazlar.

Entegre Uygulaması I ve II Derslerinin Değerlendirilmesi

MADDE 14 – (1) Entegre uygulaması I ve II derslerinin değerlendirilmesi esasları aşağıya çıkartılmıştır;

a) Entegre Uygulama I ve II derslerinin değerlendirilmesinde uygulamaya devam eden öğrenciye sorumlu öğretim elemanı ve entegre uygulama sorumlu ebesi tarafından birer

değerlendirme notu verilir. Entegre Uygulamasında sorumlu ebe klinik becerileri gözlemleyerek, sorumlu öğretim elemanı ile paylaşır. Her bir değerlendirme notunun %50'si alınır ve toplamı bir ara sınav notu olarak kabul edilir. Bu not **en az 50 olmak zorundadır**. Değerlendirme **puanı 50'nin altında** olan öğrenciler **dersin hem teorik hem de uygulamasından başarısız sayılırlar** ve bağıl değerlendirme sistemine dâhil edilmezler, yarıyıl sonu sınavına giremezler ve daha sonra dersi tekrar ederler. Entegre Uygulaması I ve II derslerinin yarıyıl sonu sınavı sorumlu öğretim üyesinin belirlediği ve dönem başında ilan ettiği şekilde (mezuniyet kriterleri, yazılı veya sözlü yoklama/ hasta başı değerlendirme vb.) yapılır.

b) Entegre Uygulama I ve II derslerinin değerlendirmesinde **uygulama notu ikinci ara sınav notu** olarak kabul edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15- (1) Bu uygulama esaslarında hüküm bulunmayan hallerde, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartı ile karar almaya Fakülte Yönetim Kurulu yetkilidir.

(2) Öğrenciler klinik/alanda Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine uymak zorundadırlar.

(3) Bu uygulama esasları Sağlık Bilimleri Fakültesindeki tüm öğrencileri, öğretim elemanlarını ve Entegre Uygulaması sorumlu ebesini kapsar.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu uygulama esasları yönergesi, Fakülte Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu uygulama esasları hükümlerini Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı yürütür.